

Motion till riksdagen 2023/24:1718

av **Aida Birinxhiku (S)**

Nationellt frånvaroregister i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt frånvaroregister i skolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skolan läggs grunden för resten av livet. Barn och unga i Sverige ska ha rätt till en trygg skolgång, en bra utbildning och ett liv fritt från hot, hat och våld. Så ser det emellertid inte ut i dag. Det är hög tid att införa ett nationellt frånvaroregister i skolan för att garantera alla elevers rätt till skolgång, förbättra kunskapen om frånvarons omfattning och tidigare kunna upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck.

Det är ett faktum att många skolbänkar står tomma i klassrum runt om i Sverige. Antalet hemmasittande elever, det vill säga elever med problematisk frånvaro, är ett växande problem över hela landet. Hur omfattande problemet är vet dock ingen, eftersom ingen nationell statistik förs. Hög skolfrånvaro riskerar att skapa dåliga förutsättningar senare i livet, såsom bland annat kunskapsluckor, ofullständiga betyg och ökad psykisk ohälsa. Ett nationellt frånvaroregister i skolan skulle öka kunskapen om elevers skolfrånvaro, möjliggöra tidiga och lämpliga insatser samt underlätta korrekt uppföljning. Sådan statistik skulle även möjliggöra jämförelser mellan olika skolor, huvudmän och regioner. Det är uppenbart att elevers skolfrånvaro är ett nationellt problem som kräver nationella insatser.

I detta sammanhang bör nämnas att det krävs fler åtgärder för att främja närvaro och förebygga frånvaro i skolan. Det handlar bland annat om att skapa en god lärmiljö, möjliggöra individanpassning och förebygga barn och ungas psykiska ohälsa. Ett nationellt frånvaroregister i skolan skulle emellertid vara ett steg i rätt riktning.

Skolan har även en viktig roll i att tidigt upptäcka och förebygga hedersförtryck. Det finns i dag ingen nationell statistik över antalet barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld eller förtryck. Docent Astrid Schlytter uppskattade 2017 att ungefär 240 000 barn och unga i Sverige kan leva under hedersförtryck, men mörkertalet

bedöms vara stort. Hedersrelaterat våld och förtryck måste upptäckas så tidigt som möjligt och mötas med samhällets fulla kraft. Ett nationellt frånvaroregister skulle öka möjligheterna att upptäcka barn och unga som utsätts eller som riskerar att utsättas för våld i allmänhet och hedersrelaterat våld och förtryck i synnerhet.

I regleringsbrevet för 2021 fick Skolverket i uppdrag att utreda möjligheten att införa ett frånvaroregister, ta fram en genomförandeplan och redovisa vilka konsekvenser ett införande skulle kunna få. Skolverkets utredning (Dnr 2021:1738) visar att det är möjligt att införa ett nationellt frånvaroregister med uppgifter om giltig och ogiltig frånvaro. Det förutsätter dock ändringar i författningar och en definition av giltig respektive ogiltig frånvaro. Ett sådant register bör även utformas på ett sätt som skyddar den enskildes personliga integritet i så stor utsträckning som möjligt.

Sammanfattningsvis är ett nationellt frånvaroregister i skolan avgörande för att kartlägga problematiken med hög skolfrånvaro, upptäcka mönster och rikta rätt insatser för att förebygga frånvaro och främja närvaro. Dessutom skulle införandet av ett sådant register innebära att hedersrelaterat våld och förtryck kan upptäckas snabbare i skolan.

Aida Birinxhiku (S)